

Ministrstvo za javno upravo

EVALVACIJA UKREPA IZ ENOTNE ZBIRKE UKREPOV

**Ureditev poklicnih bolezni v povezavi s celovito
prenovo zdravstvenega sistema**

Januar, 2026

Oblikovno pripravil:	Ministrstvo za javno upravo
Datum kreiranja:	December 2025
Status dokumenta:	Končno poročilo
Nosilec ukrepa:	Ministrstvo za zdravje

Opis sprememb

Ukrep je bil izveden kot del širše prenove zdravstvenega sistema, katere cilj je večja preglednost, učinkovitost in boljša integracija zdravstvenega ter socialnega varstva. Pravni temelj za ureditev poklicnih bolezni je bil vzpostavljen z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki v 68. členu določa pooblastilo ministru za zdravje za določitev seznama poklicnih bolezni ter pogojev in postopkov za njihovo ugotavljanje in prijavljanje.

Na tej osnovi je bil maja 2023 sprejet Pravilnik o poklicnih boleznih, ki je prvič zagotovil enotno pravno podlago za obravnavo poklicnih bolezni in odpravil dolgoletno pravno praznino. Pred tem so se primeri reševali neenotno, brez jasnih pravil, kar je povzročalo negotovost za delavce in institucije.

Novosti vključujejo:

- poenotenje postopkov in standardizacijo obrazcev,
- jasnejšo opredelitev vlog deležnikov,
- možnost, da delavec vlogo vloži sam ali s pomočjo osebnega zdravnika oziroma izvajalca medicine dela,
- poenotene postopke odločanja za ZZZS in ZPIZ, kar omogoča hitrejšo obdelavo primerov in boljšo primerljivost podatkov.

S tem se je skrajšal čas obravnave in zmanjšalo število neusklajenih posredovanj med institucijami. Sistem omogoča sprotno obravnavo vlog in daje merljive rezultate: po poročilu interdisciplinarne skupine UKC Ljubljana za leto 2024 je bilo obravnavanih 123 vlog, od tega 87 zaključenih postopkov, kar potrjuje stabilno izvajanje brez administrativnih zastojev.

Zakonodaja, ki jo je bilo potrebno spremeniti

- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo; ZPIZ-2) pooblastilo za sprejem pravilnika
- Pravilnik o poklicnih boleznih (Uradni list RS, št. 25/23)

Bistvo administrativne razbremenitve

- Uvedba enotnih postopkov
- Standardizacija obrazcev in jasna razdelitev odgovornosti
- Skrajšanje časa obravnave vlog in zmanjšanje administracije
- Boljša sledljivost in integracija podatkov med zdravstvenim in socialnim sistemom

Na koga sprememba vpliva

- Delavce (lažji dostop do pravic, jasni postopki)
- ZZZS in ZPIZ (poenoteni postopki, manj pravnih zapletov)
- Izvajalce medicine dela in osebne zdravnike
- Posredno delodajalce (boljša obravnavo poklicnih bolezni, manj dolgotrajnih odsotnosti)

Skupni učinki

Kvantitativni podatki pred uvedbo ukrepa niso na voljo, saj postopki priznanja poklicnih bolezni pred letom 2023 niso potekali. Ocena temelji na logiki spremembe: uvedba standardiziranih postopkov in digitalizacija podatkov zmanjšujeta administrativne obremenitve ter omogočata tekoče izvajanje. Dolgoročno se pričakuje zmanjšanje finančnih in kadrovskih obremenitev za zdravstvene ustanove, delodajalce in zaposlene, vendar pa natančne finančne ocene prihranka še ni mogoče podati.